

Kirkeårets tekster

TREENIGHETS- TIDEN

EN SAMTALEGUIDE

fra september til november 2023

KIRKEÅRETS TEKSTER
TREENIGHETSTIDEN

UTVIKLET AV EIRIK B. FJELLESTAD
HAMAR FRIKIRKE &
FRIKIRKENS BARN & UNGE.

FRIBU.NO/BIBEL

1. UTGAVE, 2023
© FRIKIRKENS BARN & UNGE

KIRKEÅRETS TEKSTER

B I B E L E N ?

Hvor skal jeg starte når jeg leser Bibelen? Bibelen er den viktigste og mest konkrete måten Gud har og fortsatt åpenbarer hvem han er for oss mennesker. Vi ønsker at alle kristne skal lese, kjenne og bruke tid med Bibelen. Men hvor skal jeg begynne? Og hva gjør jeg når jeg ikke skjønner det jeg leser? Eller jeg er uenig? Eller ikke får det til å stemme med det andre jeg har lært om Gud?

Vi har i mange år brukt kirkeårets tekster og denne Bibelleseplanen som et verktøy hos oss. Denne samtaleguiden laget for å åpne opp tekstene for oss og enkelt kunne bruke den i husgrupper, personlig eller mentorsamtaler.

Å L E S E S A M M E N

Vi anbefaler sterkt å gå gjennom studiene i samtale og fellesskap. Du kommer alltid dypere sammen med andre enn du gjør alene.

Studieteksten er den kommende søndagens tekst. På denne måten kan en komme under huden på teksten og komme forberedt og med god bakgrunnsforståelse til søndagens preken.

H I S T O R I S K R Y T M E

Helt fra den første kristne tid har faste tekster blitt lest på bestemte dager. De første tekstene som ble lest på bestemte dager, var påsketekstene. Det var naturlig å lese tekstene om Jesu oppstandelse på dagen da en feiret oppstandelsen.

Siden har skikken med å lese bestemte tekster som passer med dagen og årstiden, blitt utviklet videre. Helt fra 300-tallet kjenner vi såkalte rekker med tekster som fortalte hva som skulle leses hver søndag gjennom året.

T E M A T I S K U T V A L G T

Tekstrekkene i de nordiske kirkene er i hovedsak ordnet tematisk. Det vil si at de tekstene som skal leses samme dag, på en eller annen måte hører sammen tematisk. Andre kirker, som anglikanske og katolske, har rekker som er ordnet ut fra kontinuerlig lesning. Det vil si at tekstene på søndager som følger etter hverandre, er fra samme skrift.

Se innledningsark til den aktuelle tiden i kirkeåret for en større forståelse av fokuset som tiden har. Dette fokuset knyttes ofte også inn i bakgrunnsteksten for hvert studie.

- Kirkeåret -

TREENIGHETS- TIDEN

Etter fullbyrdelsen av frelseshistorien følger en lang rekke søndager som alle belyser ulike sider ved troens dyrebare perle. Denne tiden utgjør den «festløse» delen av kirkeåret. Vandringen får et roligere tempo; de store, dramatiske hendelsene ligger bak oss, og nå gjelder det å bli styrket og rotfestet i de omveltende begivenhetene som har utspilt seg. Kristenlivet får næring og veiledning så det kan vokse.

Fra Peter Haldorfs «Hellig År»

MATTEUS 5,38-48

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Mika 6,6-8
- Filipperne 1,9-11
- Lukas 10,38-42

BAKGRUNN

Studieteksten er en del av Jesu større undervisning kalt *Bergprekenen*. Jesus utfordrer det religiøse tankesettet i tiden han lever i, og regelverket av ytre handlinger som jødene har utviklet. Jesus utfordrer hjertet.

#1 Hvilken lære er det Jesus setter sin lære opp i mot i 5,1?
(Bonus: Hvem var ment til å håndheve denne regelen fra 2. Mosebok 21,24?)

#2 Hvilke konkrete handlinger oppfordrer Jesus til?

#3 Hva sier Jesus er hensikten med disse handlingene?

#4 Les Mika 6,6-8. Hvilken endring ønsker Jesus å skape hos de som lytter, og hos deg?

Bonus: Les Filipperne 1,9-11 som en innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MARKUS 7,31-37

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Salmene 40,2-6
- Romerne 8,19-23
- 2 Mosebok 16,11-18

BAKGRUNN

Jesus er på reise i hedningeland utenfor jødenes grenser. Det er fortsatt en tidlig fase av tjenesten. I tidligere historier ser vi Jesus i denne fasen prøve å komme seg bort fra folkemengdene og oppstyret som følger han overalt hvor han går.

#1 Hva er spesielt med denne helbredelseshistorien, sett opp mot andre av Jesu helbredelser?

#2 Hvorfor tror du Jesus ikke ville at historien skulle bli kjent?

#3 Les v. 8,11-12 og 18. Hva tror du denne frustrasjonen til Jesus handler om?

#4 Har du øyne og ører til å kjenne Jesus for den han er, ikke bare det han gjør?

Bonus: Les Salme 40,2-6 som en innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 11,17-19,30-46

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Job 19,21-27
- 2 Timoteus 1,7-12
- Johannes 11,1-44

BAKGRUNN

Jesus kommer til de sørgende fire dager etter Lasarus død, selv om han kunne kommet tidligere. Jødene hadde en forestilling om at sjelen fortsatt hang igjen ved kroppen i tre dager med håp om å finne tilbake.

#1 Les v. 14-15. Hvorfor tror du Jesus kom så sent til Lasarus?

#2 Hvordan opplever du Jesu følelser i denne historien?

#3 Hva tror du Jesus ønsker å vise oss med denne historien?

#4 Les 2 Timoteus 1,7-12. Er Gud en trygghet for deg når alt ser håpløst ut?

Bonus: Les Jobs ord av håp i elendighet i Job 19,21-27 som en innledning til bønn.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 8,14-17

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 53,1-5
- Hebreerne 2,10-18
- Johannes 8,1-11

BAKGRUNN

Vi er midt i perioden hvor Jesus tjener, underviser og gjør mirakler. En periode hvor han gradvis åpenbarer for disiplene og omverdenen hvem han er. Jesus oppfyller profetier og gir oss et menneskelig bilde av Guds karakter og person.

#1 Hvordan opplever du eller lærer du om Jesu makt/kraft i denne teksten?

#2 Les Jesaja 53,1-5. Hvordan opplever du Jesu hjerte/holdning i lys av denne profetien?

#3 Hvordan utfordres du av Jesu selvoppofrende holdning?

#4 Har du erfaringer av at Jesus helbreder og driver ut det onde?

Bonus: Les Hebreerne 2,10-18 om hvordan og hvorfor Jesus ble som en av oss.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 5,20-26

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Salme 36,6-11
- Galaterne 5,16-26
- 1 Mosebok 1,1-2,3

BAKGRUNN

Vi er tilbake i *Bergpreken* hvor Jesus utfordrer jødernes moralske standarder og religiøse system. Jesus flytter kravene fra de utvendige handlingene og ordene vi gjør, til de innvendige tankene og motivene vi har.

#1 Se v. 20-22. Hvordan utfordrer Jesus forståelsen av rettferdighet?

#2 Se v. 23-26. Hvilke råd gir Jesus for å leve i denne rettferdigheten?

#3 Les Galaterne 5,24-26. Står vi alene i denne kampen mot våre følelser og tanker?

#4 Hvordan utfordrer Jesu lære deg? Hvordan henger den sammen med evangeliet?

Bonus: Les Salme 36,6-11 som en innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

JOHANNES 11,1-5

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- 1 Samuelsbok 18,1-4
- Hebreerne 13,1-3
- Ruth 1,7-11, 16-19a; 2,8-11; 4,13-17

BAKGRUNN

Vi er tilbake i historien om Jesus som vekker opp Lazarus, men denne gangen hører vi forspillet som ledet opp mot dette store mirakelet. Jesus følelser blir beskrevet spesielt mye og på en unik måte i forhold til andre historier.

#1 Hvilke relasjoner og følelser gjenkjenner du i teksten?

#2 Hva viser disse følelsene og relasjonene om Jesus som person?

#3 Les Hebreerne 13,1-3. Hvordan utvider Jesus vår forståelse av søskenkjærligheten?

#4 Hvordan ser dine nærmeste vennskap ut?

Bonus: Les 1 Samuelsbok 18,1-4. La teksten bli en bønn for dine nære vennskap.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 22,15-22

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jeremia 29,4-7
- Romerne 13,1-7
- 1 Mosebok 4,1-16

BAKGRUNN

Jesus underviser på tempelplassen og har akkurat provosert jødernes ledere med tre lignelser som tydelig sier at lederne verken kjenner Gud eller har plass i hans rike. Isreal er okkupert av Romerriket, men med en stor grad av selvstyre.

#1 Hvordan opplever du fariseerne her? Hvorfor tror du de velger dette spørsmålet?

#2 Hvordan reagerer Jesus? Hva tror du svaret hans betyr?

#3 Les Romerne 13,3-7. Hvordan skal kristne forholde seg til styresmaktene?

#4 Hvordan utfordrer Jesu holdning til okkupasjonsmakten deg?

Bonus: Les Jeremia 29,4-7 om dere ønsker å fortsette diskusjonen rundt dette temaet.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

LUKAS 13,22-30

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jeremia 18,1-10
- Romerne 2,1-11
- Lukas 15,11-32

BAKGRUNN

Bots- og bønnedag skal minne de troende om at bot, omvendelse og bønn er de viktigste elementene i beredskapen som denne siste delen av kirkeåret maner oss til. Dagen utfordrer til beredskap til Jesu gjenkomst.

#1 Hvem stiller spørsmålet? Hvordan opplever du Jesu svar på spørsmålet som stilles?

#2 Hvorfor mener de som står utenfor at de skal få komme inn?

#3 Hvem er disse som får plass ved bordet i Guds rike?

#4 Hvordan kan vi forstå teksten i lys av korset og evangeliet?

Bonus: Les Jeremia 18,1-10. Hva ser Gud etter i sitt folk?

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 5,1-12

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 49,8-10
- Åpenbaringen 7,9-17
- Åpenbaringen 1,9-11a; 21,1-5

BAKGRUNN

Allehelgenssøndag er en minnedag for alle dem som har gitt sine liv fram som et levende og hellig offer for Gud og vunnet seier. Alle som har dødd for Kristus, i Kristus og med Kristus, lever med ham.

#1 Hva betyr salig?

#2 Hva har de forskjellige gruppene Jesus snakker om til felles?

#3 Les Åpenbaringen 7,9-17. Hvilke sammenhenger ser du til dagens tekst?

#4 Hvordan påvirker *saligprisningene* (dagens tekst) perspektivet ditt?

Bonus: Les Jesaja 49,8-10 som en innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 12,33-37

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Forkynneren 4,17-5,6
- Jakobs brev 3,7-12
- Lukas 10,25-37

BAKGRUNN

Ukens tekster har et speselt fokus på ordene vi sier, både hva som ligger bak og konsekvensene. Jesus ord her er i forlengelsen av fariseernes anklager om blasfemi; at Jesus drev ut onde ånder med makt gitt fra en avgud/den onde.

#1 Prøv å oppsummere teksten med egne ord.

#2 Les Jakobs brev 3,7-12. Hvorfor tror du ordene våre har så stort fokus?

#3 Hva viser Jesus oss om sammenhengen mellom ord, hjertet og sjel?

#4 Hva slags forandring tror du Jesus ønsker med disse versene?

Bonus: Les Forkynneren 4,17-5,6 som en fortsettelse av samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MARKUS 10,28-31

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 1,16-19
- 2 Tessaloniker 1,10b-12
- 1 Mosebok 3,1-24

BAKGRUNN

Etterfølgelse av Jesus koster. Det fikk alle Jesu disipler erfare, og det er ikke sjeldent Jesus beskriver etterfølgelse med ord som kan oppleves tunge og harde. Denne siste delen av kirkeåret tvinger til å jobbe med hva ordene betyr for oss.

#1 Hvordan opplever du Jesu perspektiv på tiden og livet?

#2 Hva tror du det betyr å «forlate ... for min skyld og evangeliets skyld»?

#3 Les 2 Tessaloniker 1,10b-12. Hva vil det si å leve verdig kallet vi har fått?

#4 Hva utfordrer deg i denne teksten?

Bonus: Les Jesaja 1,16-19 som en innledning til bønn etter samtalen.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

MATTEUS 25,31-46

- Be om Guds hjelp til å høre ham snakke.
- Les hovedteksten rolig 1 eller 2 ganger.

Søndagens lesetekster

- Jesaja 57,14-16
- Åpenbaringen 20,11-13
- Johannes 18,33-37

BAKGRUNN

Kirkeårets siste søndag er en anledning til å fokusere på verdens ende og hva løftet om «en ny himmel og en ny jord» betyr. Det både «mørkner» med tanke på den kommende dommen, og «lysner» med tanke på kongen som kommer.

#1 Del teksten opp i mindre deler og lag overskrifter.

#2 Hvem er menneskene? Hvordan responderer de to gruppene til kongens ord?

#3 Hva er sammenhengen mellom “disse minste” og Menneskesønnen?

#4 Hvordan forstår du denne teksten i lys av det du vet om evangeliet?

Bonus: Les Åpenbaringen 20,11-13 som en forlengelse av samtalen om hvordan vi ser Jesus.

ANVENDELSE

Hvordan påvirker dette måten du lever/tenker?
Hvem kan du dele videre til?

Samtaleguiden er et supplement til Bibelleseplan 2023.
Leseplanen er en guide både for lesing i uka og søndagens prekentekst.

KJØP LESEPLANEN PÅ [BIBEL.EN.NO](https://bibelen.no)